

Strategie udržitelného rozvoje odpadového hospodářství

OBEC SAZOVICE

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OBSAH

▼	strana
Úvod	04
▼	strana
Analýza	10
▼	strana
Strategické projekty	15
▼	strana
Co můžu udělat já	20

Ve strategii je důležité vidět vzdálené věci, jako by byly blízko, a podívat se vzdáleně na blízké věci.

ÚVOD

Současný rozvoj společnosti přináší kromě mnoha pozitivních trendů i větší produkci odpadů. Vyšší produkce odpadů v konzumní společnosti nemusí nutně představovat pouze významnou ekologickou zátěž, naopak změny spotřebitelského chování a moderní technologie nás mohou přiblížit k recyklačním společnostem západní Evropy. K dosažení zmíněných cílů je odpadové hospodářství klíčové.

Strategie vymezuje prioritní oblasti v rámci rozvoje udržitelného odpadového hospodářství a také konkrétních aktivit k pomoci snížit množství odpadu, které se ukládá na skládky a prevenci negativním dopadům na životní prostředí, jako je znečištění vzduchu a vody. Navíc může pomoci snížit náklady spojené s likvidací odpadu a vytvářet nové příležitosti pro obnovitelné zdroje energie a výrobu nových produktů ze starého odpadu.

Obce jsou dle zákona původci komunálních odpadů, a proto **mají přímou odpovědnost za fyzické nakládání s odpady na svém území**. Každá obec vytváří vlastní systém sběru, svozu a dalšího nakládání s odpady – jedná se tedy o mandatorní výdaj obecních rozpočtů.

Tento dokument má za cíl zlepšit současný stav odpadového hospodářství v naší obci. A je zpracován v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. o odpadech, závaznou částí Plánu odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016 - 2025 i Programem rozvoje obce Sazovice.

Tato strategie vznikla v rámci iniciativy Mikroregionu Žídelná, který je realizátorem projektu. Projekt je zaměřen na tvorbu strategických a koncepčních dokumentů jednotlivých členských obcí.

Název projektu: Vytvoření strategických dokumentů pro Mikroregion Žídelná

Číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0009988

MIKROREGION ŽÍDELNÁ

Jak číst strategii

Strategie je komplexní dokument, jenž je členěn na tři základní části:

- » Stávající stav odpadového hospodářství v obci a klíčové trendy v této oblasti
- » Naše klíčové závazky a hlavní projekty pro nadcházející období
- » Nastavení procesu řízení a monitorování vybraných indikátorů

Každý náš projekt zároveň naplňuje jeden nebo více našich klíčových závazků. Projekty, kterých je dohromady pět, vymezují soubor činností a aktivit tvořených v průběhu budoucích let. Pro konkrétní aktivity bude každoročně tvořen akční plán, který stanoví seznam respektující roční rozpočet obce a jeho možnosti. Dokument se aktualizuje pravidelně podle rozpočtu a potenciálních financí z dotací.

Použité termíny

Směsný komunální odpad (SKO) - běžný odpad z domácností případně kanceláří. Umísťuje se do černé popelnice. Obec platí za jeho likvidaci.

Tříděný odpad - Odpad vytříděný ve speciálních nádobách. Po sběru je obvykle tříděn v třídících linkách. Obec dostává peníze podle množství vytříděného odpadu.

Biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO) - biologický odpad z kuchyně a zahrad, který domácnosti dále zpracovávají na vlastní zahradě nebo třídí do hnědé nádoby. Stále však statisticky nejvýznamnější složka směsného komunálního odpadu, za kterou každý občan zbytečně platí.

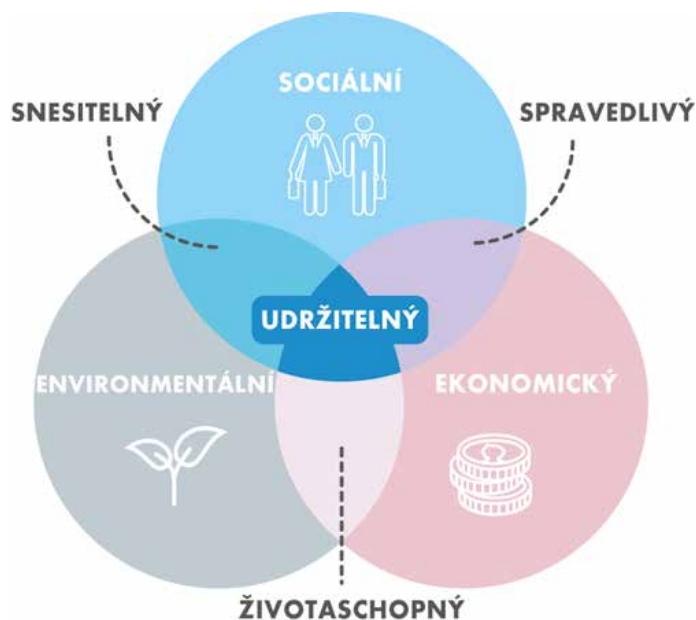
Současný stav

Klíčové závazky
a strategické
projekty

Hodnocení a
monitorování

Proč udržitelný rozvoj a jaké jsou jeho principy

Odpady jsou nevyhnutelným a nežádoucím vedlejším produktem hospodářské činnosti a růstu. Vzhledem k rostoucí celosvětové populaci a globálnímu rozvoji hospodářství, kdy roste spotřeba primárních surovin a životní prostředí je následně neúměrně zatěžováno vznikajícími odpady, je však třeba cílit na to, aby se ve všech fázích životního cyklu výrobků zohledňovalo předcházení vzniku zbytkového odpadu. Legislativně je téma udržitelnosti zakotveno v zákonu o odpadech (541/2020 Sb.) a několika směrnicemi EU (např. 2008/98/ES a 2018/851). Ty již zavádí do právní praxe pojmy oběhového hospodářství (cirkulární ekonomiky) a podporují modely udržitelné výroby a spotřeby, materiálové účinnosti a ekoinovační za účelem přechodu na moderní, konkurenceschopné hospodářství účinně využívající zdroje.

Udržitelnost, produktivita a i samotná vyspělost ekonomiky se odráží v naší schopnosti pracovat se zdroji, a to zejména s efektivitou jejich využití a recyklace. Důležitou součástí takového řešení je lepší využití domácích zdrojů – nahrazování přírodních materiálů recyklací odpadů a druhotnými surovinami. Na těchto základech je budována národní politika a požadavky jsou promítnuty i do parametrů a podmínek operačních programů, ze kterých bude možné čerpat v následujících letech významnou pomoc. Naše obec, má-li být úspěšnou obcí, musí tyto principy vtělit do svého každodenního jednání a rozhodování.

I v naší vizi rozvoje tak budeme mít nastaveno, že přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba zbytečně navyšuje.

Závazky české politiky do roku 2030

Zmíněný nový legislativní rámec odpadového hospodářství České republiky určuje mnohé výzvy, jež budeme muset splnit. Evropské ambiciózní cíle pro recyklaci jsou jedním z nich.

Zákaz skládkování

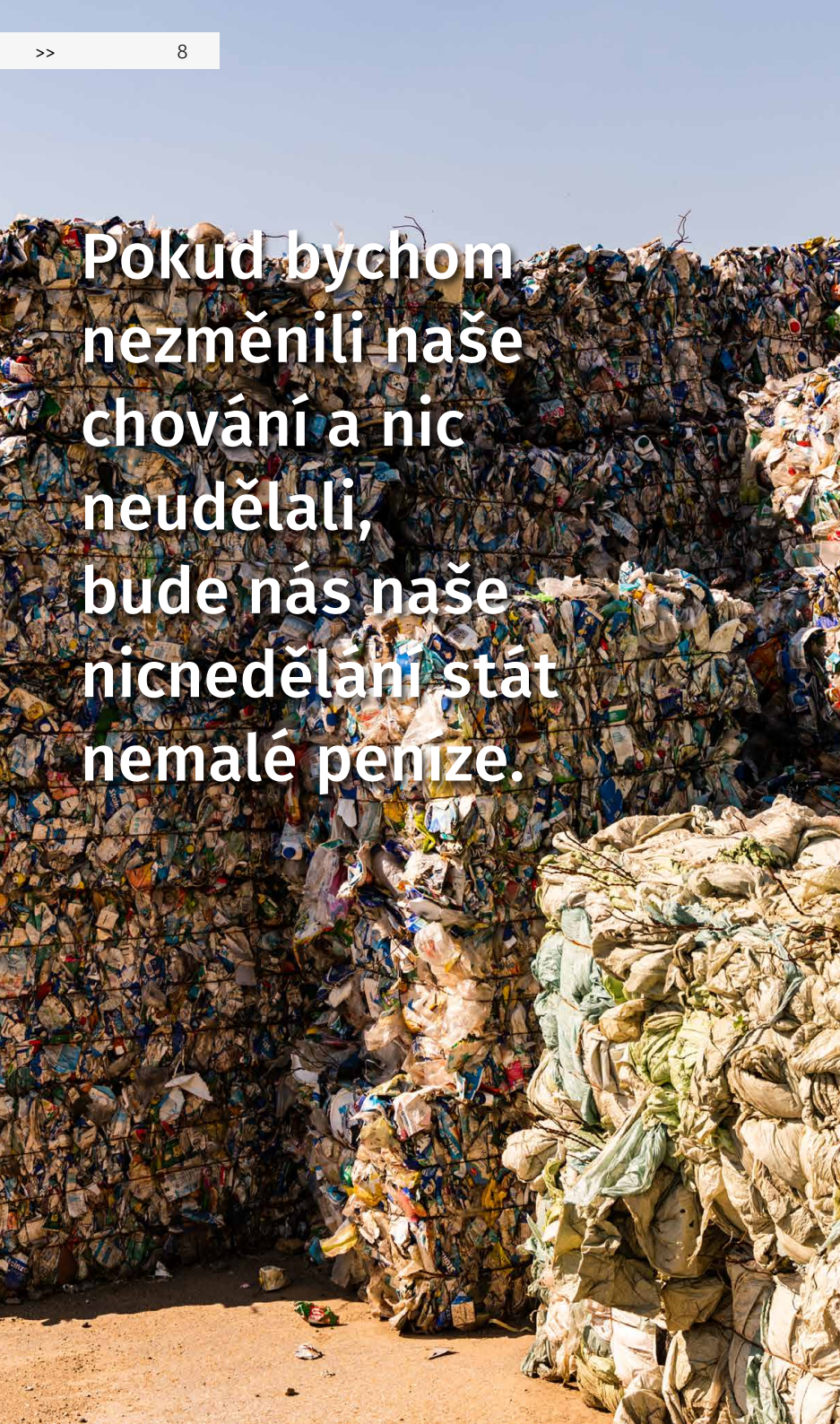
Skládkování je způsob likvidace odpadu, který může vést ke škodám na životním prostředí a zdraví lidí. Skládky mohou způsobovat emise škodlivých látek do vzduchu, vody a půdy, což může vést k poškození rostlin a živočichů a zdravotním problémům u lidí, kteří bydlí poblíž skládek nebo s nimi přicházejí do styku. Navíc skládkování je nákladné a neefektivní způsob zpracování odpadu, který neumožňuje recyklaci a využití surovin z odpadu.

65 % komunálních odpadů bude recyklováno

Oproti současné době jde o nárůst o téměř 25 %. Pokud již odpad vznikl, je nejlepší jej rozložit, na prvky, které následně dokážeme využít ať již energeticky (např. při spalování) či materiálově. Recyklování pomůže snížit náklady na provoz celého systému, umožní znovuvyužití těchto odpadů a tím ušetří náklady pro každého z nás.

Přechod na oběhové hospodářství

Oběhové hospodářství je koncept, který se snaží co nejvíce omezit produkci odpadu a využít suroviny a materiály co nejefektivněji. Tento přístup se snaží maximalizovat hodnotu výrobků a služeb a minimalizovat jejich negativní dopady po ukončení životnosti. Oběhové hospodářství se zaměřuje na opakované využívání surovin a materiálů v rámci hospodářského cyklu (věci, které už nevyužijeme, může využít někdo jiný), což pomáhá snižovat spotřebu přírodních zdrojů a způsobuje, že odpad vůbec nevznikne.

Pokud bychom
nezměnili naše
chování a nic
neudělali,
bude nás naše
nicnedělání stát
nemalé peníze.

Proč odklánět odpady od skládek?

Skládkování je aktuálně nejvyužívanější ale i nejdražší způsob, jak s odpady nakládat, což samo o sobě není dlouhodobě udržitelné.

Provoz pak platíme my všichni. V roce 2020 jsme měli možnost ukládat část odpadu na skládku za 500 korun za tunu, v roce 2021 to bylo 800 korun a v roce 2030 to bude 1850 korun (zvýšení o 370 % oproti roku 2020).

Abychom zabránili tomuto zvýšení budeme muset naši produkci směsného komunálního odpadu snižovat až na 120 kg/ob v roce 2029 (aktuálně se naše obec pohybuje cca na 155 kg/ob).

Snížení SKO vyvolá finanční úspory, sníží růst poplatku a pomůže šetřit peněženky nás všech.

cca **50 %**

nákladů tvoří poplatek za skládkování z celkového poplatku. Zbylou polovinu tvoří svoz odpadů, údržba, provoz.

Proč má smysl recyklovat

dle údajů Českého statistického úřadu z roku 2020

Celková produkce komunálních odpadů v obcích a městech se pohybuje v rozmezí od 120 do 400 kg/ob/rok. Rozbory složení odpadů ukazují, že se celkově v domovním odpadu (není započítán průmyslový odpad) v průměru nachází:

- » Organický odpad: 38,6 %
- » Papír: 20,6 %
- » Plasty: 19,1 %
- » Sklo: 14,1 %
- » Kovy: 7,6 %

V dnešní době i v České republice dokážeme každý z těchto odpadů v určitém množství zpracovat a využít např. pro opětovnou výrobu, produkci energie či kompostování.

BIOODPAD

Půda je neobnovitelný zdroj. Odhaduje se, že v přírodních podmínkách se půda tvoří rychlostí 1 cm za 125 až 400 let. Je v zájmu člověka se o půdu dobře starat. Bioodpady a kvalitní půda spolu úzce souvisí díky možnosti tvorby kompostu. Produkci kuchyňských odpadů lze odhadnout na 40 až 75 kg/ob/rok, produkce bioodpadů ze zahrad a z údržby zeleně může být i několikrát vyšší.

73 %

občanů v ČR již odpad třídí.

V tomto ohledu patříme k evropským premiantům.

OSVĚTA JAKO KLÍČOVÝ FAKTOR

Ačkoliv je původcem odpadu ze zákona o odpadech obec, skutečnými producenty jsme my její obyvatelé. Pokud má dojít k ovlivnění produkce a toku odpadu v obci, je nezbytné vzdělávat a motivovat především občany. Vzdělaný a informovaný občan také lépe pochopí potřebu vybudování vhodné infrastruktury pro nakládání a využívání odpadu, bude-li s ním obec vhodným způsobem komunikovat a zapojovat jej. Je proto v zájmu naší obce se na vzdělávání svých občanů (nejen) v této oblasti aktivně podílet.

TŘÍDĚNÝ ODPAD JAKO ZDROJ PŘÍJMŮ OBCE

Náklady na tříděný sběr využitelných odpadů jsou druhou nejvyšší nákladovou položkou, která představuje v průměru 24 % nákladů obce na OH. Mimo příjmy z poplatku za odpad od občanů jsou odměny za vytríděný odpad naopak druhou nejvýznamnější příjmovou položkou a tvoří cca 20 % příjmů (v průměru 170 Kč/ob).

Srovnání výše odměn za vytríděný odpad (EKO-KOM) na obyvatele v Kč

	2018	2019	2020	2021
Obec Sazovice	122	137	130	137
Obec Hostišová	131	139	191	213
Obec Lechotice	135	145	169	164

Dlouhodobě udržitelné nakládání s odpady v Sazovicích

ANALÝZA

Analýza odpadového hospodářství naší obce byla provedena na základě trendových dat, komparace a analytického rozboru příslušných kapitol rozpočtu obce. K posouzení stavu odpadového hospodářství obce jsme využili čtyři kategorie:

- » **PRODUKCE ODPADŮ** - údaje o celkové produkci odpadů, produkci smíšeného odpadu, údaj o množství vytríděného a svezeneho papíru, plastů, skla...
- » **EKONOMIKA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE** - údaje o celkových provozních nákladech obce na odpadové hospodářství
- » **VYBAVENOST** - informace o počtu a rozmístění sběrných hnízd, frekvence svozu nádob na tříděný odpad a SKO, uskutečněné projekty
- » **KOMUNIKACE OBCE** - zveřejnění výsledků odpadového hospodářství, osvěta, harmonogram svozu, výše poplatku za odpad, rozmístění sběrných hnízd...

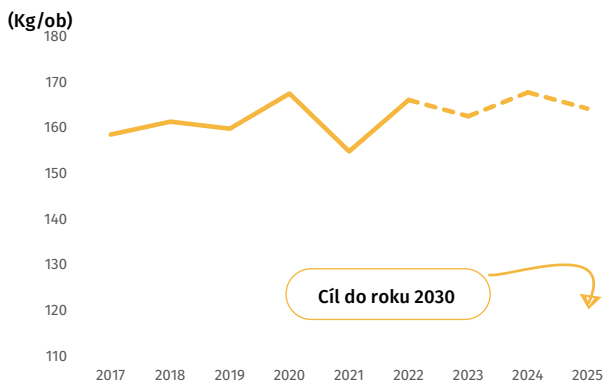

Produkce odpadů

Směsný komunální odpad

Produkce směsného komunálního odpadu průběžně klesá. Současný stav lze stále ještě snížit, dokazují to výsledky mnoha okolních měst a obcí. Mezi špičky v rámci Zlínského kraje patří Velehrad s výsledkem 101,1 kg/ob/rok nebo Slavičín 122,6 kg/ob/rok. Naše obec aktuálně dodržuje všechny požadované limity. Do budoucna však v důsledku nového odpadového zákona budeme nuceni produkci snížit o cca 30 kg na osobu.

Vývoj produkce odpadů (SKO) v Sazovicích včetně prognózy do roku 2025

Srovnání produkce odpadů (SKO) samospráv a ČR (v kg/ob) 2018-2021

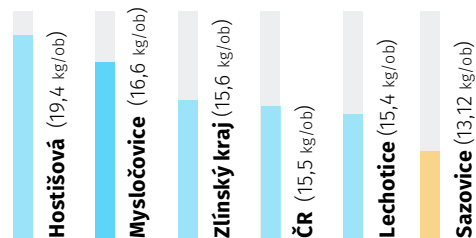
	2018	2019	2020	2021
Česká republika	263,61	260,65	259,80	262,05
Zlínský kraj	226,47	220,50	226,76	233,36
SO ORP Zlín	257,61	249,06	253,70	251,26
Mysločovice	168,07	162,65	166,50	150,86
Sazovice	161,39	159,85	167,55	154,89
Hostišov	-	177,62	191,21	182,57
Lechotice	215,97	226,74	222,06	224,74

Sazovice vykazují při srovnání druhou nejnižší hodnotu produkce.

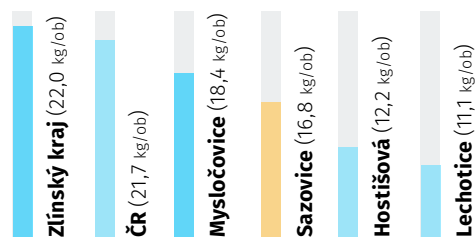
Tříděný odpad

Míra třídění je závislá na nastavení systému nakládání s odpady. To dokládají zkušenosti obcí v ČR i v zahraničí. Z grafu je patrné, že k dosažení vysoké míry třídění je nutno se dívat na celé odpadové hospodářství jako celek. K dosažení vysoké míry třídění nestačí jen rozmístit kontejnery, ale zavést motivační systém, jenž bude občany nutit ke třídění.

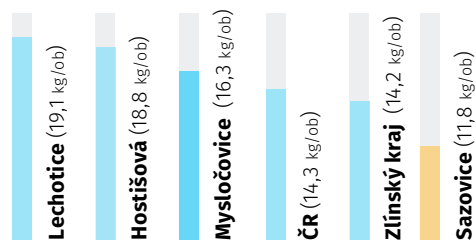
Plast

Papír

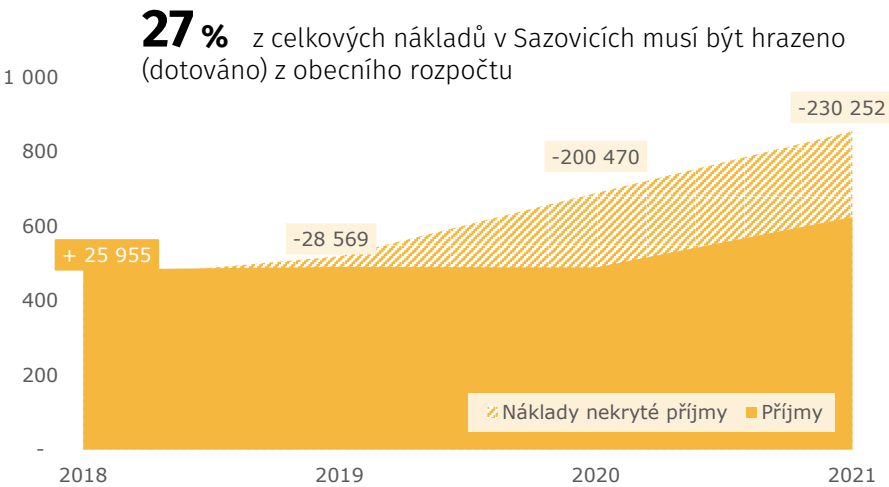
Sklo

Sazovice jsou obcí s nižší produkcí tříděného odpadu v porovnání s vybranými obcemi, krajem i ČR.

Ekonomika

Naše obec získává finance na odpadové hospodářství z poplatků, ten v roce 2021 činil 600 Kč na osobu, a odměn od společnosti EKO-KOM za vytříděný odpad. Daří se dosahovat v třídění lepších výsledků, od roku 2018 do roku 2021 narostla výše odměn o 20 %. Aby nedocházelo ke každoročnímu zvyšování poplatku za odpadu, je nutné, aby občané vytřídili více odpadu, což přinese více financí do obecního rozpočtu.

Komunikace

Jaké typy informací obec sdílí prostřednictvím svých webových stránek

1.	Jaké druhy odpadu je možné v dané obci vyvážet	ANO
2.	Frekvence svozu odpadu	NE
3.	Výše poplatku za odpad	ANO
4.	Kde se nacházejí sběrná hnízda popř. sběrný dvůr	ANO
5.	Pravidla pro třídění odpadu a možnosti recyklace	NE
6.	Dostupnost služeb jako jsou kontejnery na bioodpad nebo možnosti likvidace elektroopadu	ANO
7.	Plán odpadového hospodářství (včetně cílů a opatření)	NE
8.	Průběžné vyhodnocení produkce, příjmů/nákladů za OH	ANO
9.	Akce a projekty zaměřené na nakládání s odpady a ochranu ŽP	NE

Vybavenost

Základní vybavení použité obcí v rámci sběru odpadů

V roce 2019 byl vybudován nový sběrný dvůr.

1 sběrné hnízdo (sběrný dvůr) - viz mapa

Sběr železného odpadu hasiči

Sběr bioodpadu v rámci sběrného dvora – zpracování
v kompostárně obce Machová

Organizace sběru papíru ZŠ

Frekvence svozu

1x za 14 dní SKO,
ostatní odpad dle potřeby

Klíčové závazky obce v rozvoji udržitelného odpadového hospodářství

Pro budoucnost odpadového hospodářství v Sazovicích bude klíčová znalost přesných údajů o vyprodukovaném množství odpadů na úrovni obce, či dokonce domácnosti, což umožní zavedení (ekonomicky) efektivního a účelného hospodaření v oblasti odpadového/oběhového hospodářství.

Využití nových digitálních nástrojů IoT (ve vztahu k odpadům se používá termín Internet of Waste, dále IoW) je nejen klíčem ke spravedlivému zpoplatnění služeb v oblasti odpadového hospodářství, ale také účinným motivačním nástrojem, a je nezbytnou podmínkou pro dlouhodobé plánování v oblasti odpadového ale i oběhového hospodářství.

» Zvýšení podílu vytríděného odpadu

Optimalizovaný systém odpadového hospodářství šitý na míru naší obce a občanů. Provedení fyzické analýzy SKO, která ukáže potenciály v dalším třídění.

» Práce s výsledky

Máme detailní informace o materiálových tocích na svém území, umíme je vyhodnocovat (ideálně real-time) a využívat v širokých souvislostech, mezioborově. Svě výsledky sdílíme s širokou veřejností našich obyvatel.

» Důsledná prevence vzniku odpadů

Pokud vzniká odpad, je využit nejvhodnějším způsobem dle hierarchie nakládání s odpady a dle místních podmínek, ideálně v místě vzniku.

» Vzdělávání

Kultivovaná a vzdělaná společnost umí efektivně hospodařit se zdroji, chová se zodpovědně k životnímu prostředí.

» Spolupráce

Zcela klíčová je spolupráce v rámci (mikro)regionu. Jedná se o spolupráci jak s občany, tak s lokálními firmami/ průmyslovými a zemědělskými podniky, a zejména obcemi mezi sebou.

STRATEGICKÉ PROJEKTY

01. Zvýšení podílu vytrřiděného odpadu

popis

Míra třídění je závislá na nastavení systému nakládání s odpady. Přestože je míra produkce SKO v naší obci dobrá, stále je před námi výzva snížit ji v průměru o 30 kg/os do roku 2030. K dosažení snížení produkce SKO musíme učinit následující kroky.

Provést fyzickou analýzu odpadu, jenž by ukázala parciální zastoupení jednotlivých složek odpadu v celkovém komunálním odpadu. Výsledky fyzické analýzy poskytují pravdivé informace o složení SKO v obci a jsou tedy dobrým zdrojem informací, na jaké druhy odpadu se při změně systému zaměřit. Fyzickou analýzu odpadu provádí např. společnost INCEN.

Dalším bodem je zavedení motivačního systému pro občany (svozy door-to-door, PAYT) s cílem zvýšit podíl tříděného odpadu. Naší prioritou bude především dosáhnout lepších výsledků v oblasti třídění plastů a skla.

Zaměření se na produkci a nakládání s bioodpadem. Průzkumy ukazují, že podíl rostlinného, tedy dobře kompostovatelného je okolo 20 %. Nezanedbatelnou částí vyhozených bioodpadů tvoří prošlé potraviny, ovoce, zelenina a suché pečivo. Analýzy odpadů obce ukazují, že kuchyňské odpady patří vždy mezi ty, kde je největší potenciál ke snížení produkce SKO. Kromě vlastních kompostérů je zajímavou alternativou tzv. komunitní chov slepic.

očekávané přínosy

- + Snížení množství SKO (splnění cílů české a evropské legislativy)
- + Zvýšení podílu vytrřiděných složek odpadu (prioritně plastu a skla)
- + Úspora financí zmírňující dopady růstu skládkovacího poplatku při snížení produkce SKO
- + Zvýšení odměn od společnosti EKO-KOM

podaktivity

- » Zavedení motivačního systému
- » Fyzická analýza směsného komunálního odpadu a zveřejnění jejích výsledků
- » Dotazníkové šetření mezi obyvateli (kde spatřují mezery v rámci odpadového, nápady a připomínky ke zlepšení s nakládání s odpady v Sazovicích)

termín realizace

Průběžně v rámci celého období platnosti strategie

rozpočet/zdroj

200 tis. Kč ročně/ MŽP, obecní rozpočet

02. Práce s výsledky

popis

Obec by měla dle nové legislativy informovat své obyvatele min. 1x ročně o systému a nákladech na odpadové hospodářství. V roce 2021, tak učinilo pouze 5 – 10 % obcí Zlínského kraje a Sazovice byly jednou z nich. Konkrétně musí obec zveřejnit následující: informace o způsobech a rozsahu odděleného soustřeďování komunálních odpadů, informace o využití a odstranění komunálního odpadu, informace o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu, kvantifikované výsledky odpadového hospodářství včetně nákladů na provoz obecního systému.

Díky zveřejněným výsledkům mohou obyvatele obce zjistit, jakým způsobem si vedou při třídění odpadu. Současně, pokud dojde v následujících letech k pokoření hranice produkce SKO 150 kg/ob, budou Sazovice, díky pravidelnému umisťování výsledků odpadového hospodářství obce na webové stránky, zařazeny do soutěže „Odpadový Oskar“ organizace Arnika. Cílem soutěže je popularizace obcí s nízkou produkcí zbytkových odpadů. Produkce směsného odpadu lze snížit, dokazují to výsledky mnoha měst a obcí, ale také rozbory popelnic. Do soutěže v kategorii obce do 1000 obyvatel jsou řazeny obce s produkcí pod 150 kg/ob/rok. Ovšem na špičce v rámci Zlínského kraje je Velehrad s výsledkem 101,1 kg/ob/rok nebo Slavičín 122,6 kg/ob/rok. To jsou výzvy, jenž by se měly Sazovice snažit dosáhnout v rámci třídění.

očekávané přínosy

- + Informovanost obyvatel
- + Motivace obyvatel k třídění odpadu
- + Plnění nové legislativy
- + Popularizace obce díky účasti v celorepublikové odpadové soutěži

podaktivity

- » Vyhodnocení odpadového hospodářství za rok 2022 (a jeho každoroční aktualizace)
- » Umístění stěžejních výsledků na webové stránky obce
- » Prezentace průběžných výsledků efektivity třídění a z toho plynoucích odměn od společnosti EKO-KOM
- » Účast v soutěži „Odpadový Oskar“ organizace Arnika

termín realizace

Průběžně v rámci celého období platnosti strategie

rozpočet/zdroj

50 tis. Kč ročně/ obecní rozpočet

03. Důsledná prevence vzniku odpadů

popis

Odpady produkujeme prakticky denně, každý den máme příležitost vytvořit jich méně. Termín předcházení vzniku odpadu znamená konat tak, že odpad nevzniká nebo že ho vzniká méně. Jako uvědomělá obec v tomto případě musíme jít příkladem. Lze se inspirovat Metodikou pro environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy, kterou publikovalo Ministerstvo životního prostředí. Problematiku předcházení vzniku odpadu musíme dále komunikovat skrze média jako jsou webové stránky, které jsou dostupné většině obyvatel. V rámci nové rubriky se pravidelně věnovat ekologickým tématům a touto cestou informovat a edukovat obyvatele. Z hlediska praxe se v mnoha obcích osvědčila také vytvoření tzv. RE-USE centrum v rámci sběrného dvora. Velké množství nechtěných předmětů z domácností v dobrém stavu končí v SKO a na skládce. Cílem je prodloužit životnost daných předmětů, které mohou být na místě RE-USE centra stále k dispozici a občané je mohou prodat a koupit za symbolickou cenu. RE-USE centra se také mají řídit heslem Pro jednoho odpad, pro druhého poklad. Alternativou k RE-USE centrum je potom organizace swapových akcí (lidově řečeno - blešáků), které fungují na podobném principu.

očekávané přínosy

podaktivity

- + Pokles celkové produkce odpadu
- + Snížení nákladů na likvidaci odpadu
- + Snížení negativních dopadů obce na životní prostředí
- + Změna spotřebitelského chování občanů - přechod na oběhové hospodářství

- » RE - USE centrum ve sběrném dvoře
- » Organizace Swapových akcí
- » Snížení produkce odpadu obecním úřadem
- » Environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech
- » Snížení produkce odpadu na akcích organizovaných obcí

termín realizace

rozpočet/zdroj

Průběžně v rámci celého období platnosti strategie

50 tis. Kč ročně/ obecní rozpočet

04. Vzdělávání

popis

Ze statistik vychází, že nejvíce jsou do třídění zapojeni obyvatelé ve věku 30 – 49 let. Edukativní činnost proto musíme směřovat především na skupinu dětí + mládež a dále na seniory. Při motivaci ekologického chování hraje důležitou roli také „výchova“ ve škole a školkách, která děti následně podněcuje k uvědomělému konání i doma. Budeme podporovat školská zařízení při participaci na osvětě problematiky odpadového hospodářství s cílem seznámení se základními návyky třídění odpadu i ty nejmenší z nás. Kromě organizace přednášek a praktických ukázek se budou pořádat i akce k příležitosti Dne země. Z příkladů dobré praxe je zřejmé, že většina úspěšných obcí aktivně zapojuje nejmladší obyvatele do tematických a vzdělávacích akcí. Dále se zaměříme na podporu třídění a recyklace odpadů přímo v učebnách školy a školky formou pořízení košů na třídění odpadu.

očekávané přínosy

- + Zvýšení podílu vytrízeného odpadu
- + Snížení financí vynaložených obcí na systém OH
- + Edukované zodpovědné obyvatelstvo

podaktivity

- » ZŠ a MŠ - akce zaměřené na environmentální problematiku (např. „Recyklohraní“)
- » Organizace tematických přednášek pro děti, dospělé a seniory
- » Veřejná akce „Uklidme svět, uklidme Česko“
- » Výtvarné dílny z recyklovaného materiálu
- » Výtvarná dílna produktů k bezobalové domácnosti

termín realizace

Průběžně v rámci celého období platnosti strategie

rozpočet/zdroj

100 tis. Kč ročně/ obecní rozpočet

05. Spolupráce v rámci mikroregionu

popis

Specifikem ČR je to, že za plnění recyklačních cílů jsou odpovědné obce. Je to z toho důvodu, že obce odpovídají za správu v oblasti nakládání s komunálními odpady (KO), které vznikají na jejich území. Ve většině zemí EU se nakládání s KO řeší na regionální úrovni, což umožňuje řešení problému systémově a efektivněji. Proto, pokud lze obcím něco doporučit, tak spolupráci.

Regionální řešení má mnoho výhod a předností. Problematika odpadů je obsáhlá. Za současné situace prostě není možné, aby v každé obci byl někdo, kdo tomuto tématu rozumí. Významně by se snížila potřeba sledovat přesnou produkci odpadů. Ekonomicky se také vyplatí řešit nakládání s vybranými druhy odpadů ve velkém. Mohly by vzniknout koncovky pro odpady šité na míru regionu. V zahraničí jde spolupráce dokonce tak daleko, že je v celé oblasti zaveden jediný systém platby za odpady.

očekávané přínosy

- + Zapojení kompetentní osoby/osob řešících problematiku OH
- + Úspora financí z rozsahu
- + Komplexní efektivní řešení v rámci Mikroregionu

podaktivity

- » Stanovení dlouhodobých cílů
- » Společný postup v rámci regionu
- » Využívání dotačních možností jako Mikroregion (např. předcházení vzniku jednorázového nádobí)

termín realizace

Průběžně v rámci celého období platnosti strategie

rozpočet/zdroj

Bez významnějších investičních nákladů

A co můžu udělat já?

TIPY ÚSPĚŠNÉHO NAPLNĚNÍ STRATEGIE PRO KAŽDÉHO Z NÁS

Tipy pro předcházení vzniku odpadů

- » Používám vlastní nákupní tašky
- » Používám vlastní lahve na vodu
- » Piji kohoutkovou vodu
- » Nakupuji lokální potraviny a výrobky od místních farmářů, řemeslníků
- » Pěstuji vlastní ovoce a zeleninu
- » Kompostuji
- » Používám látkové pleny
- » Nepoužívám vlhčené ubrousky
- » Bráním se reklamním tiskovinám - jen ve schránce za rok skončí cca 20 kg reklamních letáků
- » Podporuji další využití pro sebe nepotřebného oblečení, obuvi, hraček, CD, nábytku, elektroniky, prodejem do bazaru
- » Nakupuji kvalitní výrobky s nízkou energetickou náročností

Mýty o odpadech

- » Stejně se to sype na jednu hromadu
- » Nikoli, po roztřídění už se jednotlivé materiály nikdy nemíchají dohromady.
- » Veškerý tříděný plast musí být vymytý
- » Mírné znečištění odpadu nevádí, stačí, když se obsah plastových lahvíček, či kelímků jen lehce vypláchne vodou. Problémem je mastnota, která omezuje recyklaci.
- » Papír jako papír
- » Papíry s povrchovou úpravou, např. voskové, lesklé a křídové není možné použít pro další recyklaci. Stejně tak použité kapesníky rozhodně nepatří do modré popelnice na papír. Roličky od „toaletáku“ a obaly od vajíček je možné nově vložit do modrého koše.
- » Víčka a etikety je potřeba odstranit z PET lahví
- » PET lahve je možné do kontejneru vhadzovat s etiketou i víčkem, ty se odstraňují až při následném drcení a praní. Stejně tak není nezbytné odstraňovat z papírů kancelářské kovové svorky. V papírnách je z papíru vyndají magnetické separátory.
- » Polystyren do plastu ne
- » Jde například o termoobaly, do nichž některé restaurace balí zákazníkům jídlo, a také třeba výplně z krabic se zbožím. Nevadí ani polystyren používaný ve stavebnictví, pokud je čistý a nejsou na něm například zbytky omítky.

Strategie udržitelného odpadového hospodářství

obce Sazovice

Prosinec 2022

Obec Sazovice

AQE advisors, a.s.

